

Trafikverket
Ärendemottagningen
Box 810
781 28 BORLÄNGE

Datum: 2016-10-26
Vår referens: 2016/1830/10.1
Er referens: TRV 2016/71876

investeringsprojekt@trafikverket.se

Yttrande över Samrådsremiss för lokalisering av dubbelspår utmed Ostkustbanan, delen Enånger - Idenor – Stegskogen, i Hudiksvalls kommun, Gävleborgs län

SMHI har tagit del av rubricerad remiss och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområden hydrologi (enbart ytvatten) och meteorologi (inklusive luftmiljö och buller).

SMHI ställer sig positivt till att den aktuella järnvägen byggs ut till dubbelspår. Fler bilister kommer troligen att välja den miljövänligare järnvägen vilket innebär att utsläppen av koldioxid och bilavgaser minskar. Även fler godstransporter kommer kunna flyttas från väg till järnväg vilket minskar utsläppen ytterligare.

Val av korridor

Ur bullersynpunkt är det en fördel om den nya sträckningen går utmed en redan befintlig väg eller järnväg, så att inte nya områden störs.

Vilket av de alternativa sträckningarna lockar flest resenärer och pendlare som annars skulle ha valt bil? Vilken korridor innebär att utsläppen från vägtransporter blir som minst och därmed miljövinsten blir som störst?

Extrema snöfall

På sidan 59 i ”Järnvägsplan – val av lokaliseringalternativ inkl. MKB Ostkustbanan, Enånger-Idenor-Stegskogen” står det:

”Viktiga riskobjekt att ta hänsyn till för Ostkustbanan, Tidvis extrema snöfall utmed södra Norrlandskusten”.

Ostkustbanan ligger i ett område i Sverige som historiskt drabbats av stora nederbördsmängder både i form av snö och av regn. Området kan således drabbas även av extrema regnmängder.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

601 76 Norrköping Besök Folkborgsvägen 1 Tel 011-495 80 00 Fax 011-495 80 01

SMHI
Anton Tamms väg 1, 4 tr
194 34 Upplands Väsby

SMHI
Sven Källfelts Gata 15
426 71 Västra Frölunda

SMHI
Hans Michelsensgatan 9
211 20 Malmö

SMHI
Universitetsallén 32
851 71 Sundsvall

I december 1998 ökade snödjupet i Gävle 73 cm på ett enda dygn eller 131 cm på tre dygn. En kall och hård nordostvind från det isfria och förhållandevis varma Bottenhavet tog upp stora mängder fukt. En s.k. snökanon bildades som "begravde" Gävle. I oktober 1992 föll det i Söderhamn 94 mm på 12 timmar i form av regn eller 195 mm på två dygn, vilket orsakade stora översvämningar. Hudiksvall fick vid samma tillfälle 82 mm under två dygn. Dessa två fall tillhör de absolut värsta fallen som SMHI överhuvudtaget uppmätt sedan mätningarna började under 1800-talet.

Framtida klimat

Vid planering av samhället bör hänsyn tas till det framtida klimatet. Exempelvis förväntas lufttemperaturen att stiga, risken för skyfall öka och flödena i våra vattendrag förändras med ändrade nederbördsförhållanden och snötillgångar. Havsvattennivån stiger men landhöjningen kompenserar till viss del den stigande nivån, mer i norra Sverige än i södra. Förändrade risker för översvämningar bör också tas hänsyn till. Mer information finns i följande SMHI-rapport www.smhi.se/publikationer/framtidens-havsnivaer-i-ett-hundraarsperspektiv-kunskapssammanstallning-2012-1.27867 och på SMHI:s hemsida www.smhi.se.

Vi hänvisar också till Nya klimatanalyser för länen:

<http://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/framtidsklimat-i-sveriges-lan-enligt-rcp-scenarier-1.95384>

Nationellt kunskapscentrum för klimatanpassning samlar in, utvecklar och tillgängliggör kunskap som tas fram regionalt, nationellt och internationellt om klimatanpassning. Centrumet finns vid SMHI och bedrivs i bred samverkan med aktörer inom klimatanpassningsområdet. Centrumet fungerar som en nod för kunskap om klimatanpassning och driver bland annat Klimatanpassningsportalen, www.klimatanpassning.se.

Hydrologi

Passager över vattendragen bör utformas omsorgsfullt så att de naturliga hydrologiska förhållandena inte påverkas. I de fall våtmarksområden påverkas av den planerade järnvägssträckningen bör åtgärder vidtas för att tillrinning och avvattningsområden inte ska störas.

Översvänningsrisker

Vid utformningen av järnvägen bör hänsyn tas till översvänningsrisker vid vattendrag, sjöar och havet. Även översvämningar till följd av kraftiga skyfall bör beaktas.

Utsläpp av luftföroreningar och växthusgaser

Hur stor miljövinst kommer den aktuella ombyggnaden att innebära? En emissionsinventering bör göras. Det bör framgå i utredningen hur stora de totala utsläppen av växthusgaser (koldioxid m.m.) och av luftföroreningar (kväveoxider, partiklar m.m.) kommer att vara i området efter ombyggnaden i förhållande till nuläget för de fyra olika korridorerna.

Avdelningschef Bodil Aarhus Andrae har beslutat i detta ärende som beretts av Anna Eklund (hydrologi) och Lennart Wern (meteorologi).

För SMHI

Bodil Aarhus Andrae
Chef Avdelning Samhälle och säkerhet